

Tuulivoimahankkeiden tilannekatsaus

YHTV 15.01.2025 § 2
3711/14.04/2025

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Pudasjärven kaupunki käsittelee kaupungille esitettyjä tuulivoimahankkeita valtuuston 22.5.2023 hyväksymän Pudasjärven tuulivoima 2030 -ohjelman mukaisesti.

Ennen tuulivoimaohjelman hyväksymistä, kaupunki on päättänyt kahden tuuvivoimahankkeen kaavoituksen käynnistämisestä (Pärjä/Kivari 2020, Aittovaara 2022).

Tuulivoimaohjelman valmistuttua 2023, kaupungille on esitetty 15 kaavoitusaloitetta tuulivoimaosayleiskaavojen laatimiseksi.

Kaavoitusaloitteista on tuotettu 13 tuulivoimahankeselvitystä.

Hankeselvitys on työkalu, jolla kaupunki arvioi vireillä tai suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita sekä niiden yhteisvaikutuksia ja toimii kaupungin päätöksenteon tukena sekä kaavoitusaloitteen hyväksymisen ehtona.

Pohjois-Pohjanmaan energia ja ilmastovaihe- ja maakuntakaava on määrä valmistua kesään 2025 mennessä. Viimeisimmässä julkisessa kaavaehdotuksessa Pudasjärvelle on osoitettu 7 seudullisesti merkittävää (≥10 voimalaa) tv-1 tuulivoimaloiden aluetta. Näistä alueista yksi, Tolpanvaaran alue on jo rakennettu ja neljälle alueelle on päätetty käynnistää osayleiskaavan laatiminen (Aittovaara 2022, Joutensuo 2024, Puka-aho/Pukasuo 2024, Kinttaisviita/Kuikkasuo 2024).

Lisäksi kaavoitus on käynnissä Pärjä/Kivarin alueella (2020), joita ei ole esitetty maakuntakaavaehdotuksessa.

Huomionarvoista on, että yksittäiselle tuulivoima-alueelle, voi kohdistua useampia rinnakkaisia kaavoitusaloitteita (esim. MH kiinteistökehitys Puka-Aho / Winda Energy Oy Pukasuo), joten tuulivoima-alueiden lukumäärästä puhuttaessa, puhutaan maantieteellisistä aluekokonaisuuksista, ei kaavoitusaloitteiden tai laadittavien kaavojen määrästä.

Hankevastaavat toimivat aktiivisesti edistääkseen hankkeidensa käsittelyä ja kyselyitä kaavoitusaloitteiden käsittelyaikataulusta tulee toistuvasti. Hankevastaavilla on tarve kaavoituspäätökselle, jotta heillä on tieto hankevalmistelun jatkamisen edellytyksistä, erityisesti maastotyönä toteutettavien kevät ja kesäajan luontoselvityksien toteuttamisen osalta.

Pudasjärven kaupungin tavoitteena on ollut varmistua päätöksentekoon tuotavien hankkeiden toteuttamiskelpoisuudesta ja hyvistä suunnitteluperusteista, jotta kaavoituspäätöksen jälkeen hanke etenisi ilman ilmeisiä esteitä ja tarpeettomia viivästyksiä. Kaavoituksen aikana tehtävät varsinaiset selvitykset sekä ympäristövaikutusten arviointi tarkentavat hankkeen aluerajausta ja toteuttamisedellytyksiä mutta ennalta arvioiden merkittävien haitallisten vaikutuksien ja esteiden olemassaolo tulee lähtökohtaisesti huomioida jo ennen kaavoituspäätöksen tekemistä. Maakuntakaavatyön yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan liiton tekemät monipuoliset selvitykset ovat

tuoneet paljon uutta tietoa eri hankealueiden toteutamiskelpoisuudesta sekä huomioitavista mahdollisista merkittävistä esteistä. Maakuntakaavaratkaisun perusteella hanketoimijat ovat aktiivisesti päivittäneet kaavoitusaloitteitaan alle seudullisen merkittävyyden rajan, esittäen puistoalueelle kaavoitettavaksi enintään 9 voimalaa tai vähemmän. Alle seudullisen merkittävyyden rajan olevat tuulivoimapuistot on mahdollista toteuttaa ilman maakuntakaavamerkintää vain kunnan päättämällä osayleiskaavalla. Näiden pienempien hankkeiden toteutamiskelpoisuuden osalta korostuu erityisesti maakuntakaavatyön yhteydessä tehtyjen selvityksien havainnot alueiden rajoitteista sekä kaupungin oman tuulivoimaohjelman kriteeristön kirjaukset alueiden sijoittumisesta ja yhteisvaikutuksista muiden jo kaavoitukseen päätettyjen hankealueiden kanssa.

[Tuulivoimaohjelma-kriteeristo-2.pdf](#)

Tämän hetken maakuntakaavaehdotuksen merkintää vaille jääviä, niin sanottuja pienempiä hankealueita on käsittelyssä 6.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmistuessa on toteuttava myös pienempien hankealueiden kaavoitusaloitteiden arvioinnin loppusaattaminen ja päätöksenteko ilman tarpeettomia viivytyksiä.

Kuntakaavojen laatimisvaiheessa kunta voi määrätä kaava-alueelle rakennuskiellon tai toimenpiderajoituksen. Rajoituksen asettamista tulee pohtia päätettyjen tuulivoimakaavoitusalueiden osalta, jotta kaava-alue pysyy muuttumattomana suunnittelun ajan eikä kaavan toteuttamiselle aiheudu haittaa. Päätös kiellosta tai rajoituksesta voidaan tehdä, kun kaavan laatiminen on tullut vireille. Yleiskaavaa laadittaessa kiellon voimassaoloaika on lähtökohtaisesti enintään viisi vuotta.

Esittelijän esitys	Yhteisövaliokunta kuulee esittelyn ja antaa ohjausesityksen pienempien tuulivoimahankkeiden valmistelusta päätöksentekoon
Ohjausesitys	Aihe herätti paljon keskustelua. Valiokunta katsoo, että kokonaisuutta on syytä käsitellä valtuustoseminaarissa, jossa tarkastellaan erilaisia hankekokonaisuuksien vaihtoehtoja huomioiden tehdyt tuulivoimahankeselvitykset sekä maakuntakaavan selvitykset. Valiokunta edellyttää, että kuntalaisia tiedotetaan tuulivoimahankkeiden käsittelyn tilanteesta kokonaiskuvan muodostamiseksi.
Jakelu	Tekninen johtaja Johtava rakennustarkastaja